

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
TƏHSİL NAZİRLİYİ

***Məktəbdənkənar fəaliyyət:
məktəblilərin idman sahəsində nailiyyətləri.***

Təqdimatçı: Hilal Salmanov

9 sentyabr 2022-ci il

Fəaliyyətin məqsəd və əhəmiyyəti:

- uşaq və gənclərin asudə vaxtlarının səmərəli təşkili;
- maraq və meyilərinin üzə çıxarılması,
- yaradıcılıqlarının erkən yaşdan aşkar edilməsi;
- intellektual səviyyələrinin inkişaf etdirilməsi;
- peşə seçimi zamanı düzgün qərar verməsi;
- fiziki cəhətdən sağlam olmaları;
- vətənpərvər ruhda böyümələri
- cəmiyyətə inteqrasiyası və s.

Fəaliyyətin təşkili:

- idman və yaradıcılıq profilləri üzrə məktəbdənkənar təhsil müəssisələrində dərnək və qrupların formalaşdırılması, idman liseylərində məşqlərinin təşkili;

- kütləviləyin təmin olunması məqsədilə şagird və tələbələrin iştirakı ilə yarış, müsabiqə, sərgi, turnir, festivalların keçirilməsi;

- İdman və yaradıcılıq sahəsində fəaliyyət göstərən qurumlarla, QHT-lərlə əməkdaşlıq çərçivəsində birgə tədbirlərin və layihələrin həyata keçirilməsi;

Fəaliyyətin təşkili:

- şagird və tələbələrin zərərli vərdislərdən qorunması, sağlam həyat tərzinin təbliği və s. istiqamətlərdə maarifləndirmə tədbirlərinin hazırlanması və həyata keçirilməsi;

- yaradıcılıq və texnologiya sahəsi üzrə müsabiqələr, vətənpərvərlik və idman yarışları, intellektual oyunlar, dayanıqlı inkişaf və ətraf mühitin qorunması, ekskursiyalar və düşərgələrin təşkili və s.

Fəaliyyət üzrə təhsil müəssisələri

Məktəbdənkənar təhsil müəssisələri 143

onlardan:

67 yaradıcılıq profilli

76 idman profilli

İdman liseyləri 3

Yaradıcılıq profilli müəssisələr – 67

Onlardan:

Uşaq-Gənclər İnkişaf Mərkəzi - 66

Gənclərin Respublika Bədii Yaradıcılıq Evi – 1

Fəaliyyət göstərən dərnəklər:

təsviri incəsənət,
dekorativ-tətbiqi sənət,
xoreoqrafiya,
musiqi,
bədi və texniki yaradıcılıq,
turizm və diyarşünaslıq,
ekologiya və intellekt.

Dərnəklərdə məşğul olanların sayı: ~ 55.000

Müəssisələrdə çalışanların sayı: 3 640

İdman profilli məktəbdənkənar təhsil müəssisələri 76

Onlardan:

uşaq-gənclər idman-şahmat məktəbi – 63

ixtisaslaşdırılmış olimpiya ehtiyatları uşaq-gənclər idman-şahmat məktəbi – 13

Fəaliyyət göstərən bölmələr 29 idman növü (22-si olimpiya, 7-si qeyri-olimpiya)

Olimpiya idman növləri - ağır atletika, atletika, idman gimnastikası, bədii gimnastika, batut, baydarka və kanoye, boks, basketbol, badminton, cüdo, futbol, həndbol, tennis, stolüstü tennis, sərbəst güləş, yunan-roma güləşi, üzgüçülük, otüstü xokkey, taekvando, voleybol, velosiped idmanı, qılıncoynatma

Qeyri-olimpiya idman növləri – akrobatika gimnastikası, tamblinq, karate, sambo, kikkoksinq, şahmat, dama

İdman profilli məktəbdənkənar təhsil müəssisələri

Bölmələrdə məşğul olanların sayı: ~ 55.000

onlardan milli yarışma komandalara cəlb edilən idmançılar:

yeniyetmələr ibarət	364
gənclərdən ibarət	208
böyüklərdən ibarət	85

Müəssisələrdə çalışanların sayı: ~ 3 850 (~2830 məşqçi-müəllim)

onlardan respublika və beynəlxalq dərəcəli hakimlik statusu olanlar:

Respublika dərəcəli	116
Beynəlxalq dərəcəli	44
Fide	15

İdman profilli məktəbdənkənar təhsil müəssisələri

«Təhsil Respublika İdman Mərkəzi» PHŞ

- Elm və Təhsil Nazirliyinin müvafiq struktur bölmələri ilə birlikdə təhsil sistemində aparılan məktəbdənkənar kütləvi idman və sağlamlıq işlərinə rəhbərliyi həyata keçirir;
- Elm və Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən idman və şahmat məktəblərinin, bütün tip təhsil müəssisələrinin idman klublarının, idman təşkilatlarının fəaliyyətini əlaqələndirir;
- Elm və Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən idman və şahmat məktəblərinə metodiki rəhbərlik edir;
- dərsdənkənar vaxtlarda kütləvi bədən tərbiyəsi və idman tədbirlərinin səviyyəsinin artırılması, təhsilənlərin sağlamlığının qorunması və möhkəmləndirilməsi üzrə ümumtəhsil, ilk peşə-ixtisas, orta ixtisas və ali təhsil müəssisələrinə təşkilati-metodiki dəstək göstərir;
- Elm və Təhsil Nazirliyi sistemində ölkə və beynəlxalq miqyaslı kütləvi idman tədbirlərinin və idman yarışlarının keçirilməsini təşkil edir;

İdman profilli məktəbdənkənar təhsil müəssisələri

«Təhsil Respublika İdman Mərkəzi» PHŞ (yanvar - iyun 2022-ci il)

- uşaq-gənclər idman-şahmat məktəblərinin uşaq, yeniyetmə və gənc idmançıları arasında 14 idman növü: boks, qılıncoynatma, həndbol, şahmat, Yunan-Roma güləşi, ağır atletika, futbol, cüdo, stolüstü tennis, sərbəst güləş, badminton, atletika, basketbol və karate üzrə 23 respublika birinciliyi keçirilib, yarışlara **16305** nəfər idmançı qatılıb.
- Gənclər və İdman Nazirliyi və müvafiq federasiyalar tərəfindən 20 idman növü üzrə keçirilən 79 Respublika yarışında uşaq-gənclər idman-şahmat məktəblərindən **2702** nəfər iştirak edib;
- müxtəlif ölkələrdə keçirilən beynəlxalq turnirlərdə, Avropa və Dünya birinciliklərində, Avropa Kuboku, Qran-pri yarışlarında 153 qızıl, 81 gümüş və 66 bürünc olmaqla, ümumilikdə 300 medal qazanıb.
- uşaq və gənclərin idman ustalıqlarının artırılması, onlar arasında sağlam həyat tərzinin təbliği, vətənpərvərlik tərbiyəsinin gücləndirilməsi məqsədilə 16 idman növü üzrə 52 sayda kütləvi idman tədbirləri keçirilib. Bu tədbirlərdə **32585** nəfərə yaxın idmançı iştirak edib.

Nailiyyətlər:

2018-2022-ci illər üzrə beynəlxalq və respublika yarışlarında qazanılan medallar:

	İllər üzrə	Beynəlxalq				Respublika				Ümumi sayı
		I yer	II yer	III yer	Cəmi	I yer	II yer	III yer	Cəmi	
1	2018	240	212	217	669	630	617	761	2008	2677
2	2019	378	285	362	1 025	814	703	978	2 495	3 520
3	2020	51	43	55	149	153	120	170	443	592
4	2021	81	87	116	284	144	120	159	423	707
5	2022	187	120	142	449	314	291	352	957	1406
	Yekun	937	747	892	2576	2055	1851	2420	6326	8902

İdman liseyləri

«Vətən» idman liseyi» PHŞ

Futbol

«Bakı şəhəri 1 nömrəli idman liseyi» PHŞ

Cüdo, badminton

«Gəncə şəhər idman liseyi» PHŞ

Yunan-Roma güləşi, futbol

Yeni yaradılan müəssisələrdə :

- tədrisin V-XI siniflər üzrə təskili;
- peşəkar idmançı hazırlığı işinin mövcud qaydalar əsasında aparılması;
- bölgələrdən olan şagirdlərin yataqxana ilə təmin edilməsi;
- həmin idmançıların günlük yemək normalarına uyğun qidalanması, təhsil alan digər şagirdlərə gündə bir dəfə nahar yeməyinin verilməsi nəzərdə tutulub.

Nailiyyətlər:

I Avropa Oyunlarında (2015) ölkəmizi təmsil edən idmançılardan 24 nəfəri Elm və Elm və Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən uşaq-gənclər idman məktəblərinin yetirmələri olub, onlardan 1 gümüş (sambo), 2 bürünc (sərbəst güləş, komanda yarışında idman gimnastikası) olmaqla 3 idmançı medal qazanmışlar.

2016-cı ildə Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərində təşkil olunan XXXI Yay Olimpiya və XV Yay Paralimpiya Oyunlarında respublikamızı təmsil edənlər arasında sərbəst güləş idman növü üzrə II və III yer, Paralimpiya Oyunlarında cüdo idman növü üzrə I yer tutan 3 nəfər idmançı uşaq-gənclər idman məktəblərinin yetirmələrindəndir.

2016-cı ildə ölkəmizdə keçirilən Ümumdünya şahmat olimpiyadasında 11 nəfər şahmatçımız C qrupunda I yeri tutmuşlar.

Nailiyyətlər:

IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının (2017) iştirakçıları arasında 18 nəfər idmançının Elm və Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən uşaq-gənclər idman məktəblərindən olmuş, onlardan 4 qızıl və 4 bürünc olmaqla, ümumilikdə 8 medal qazanmışlar.

V İslam Həmrəyliyi Oyunlarının (9-18 avqust 2022) iştirakçıları arasında 24 nəfər idmançının uşaq-gənclər idman məktəblərindən olmuş, onlardan 2 qızıl, 1 gümüş və 1 bürünc olmaqla, 4 nəfəri medal qazanmışlar.

2018-cil ildə Buenos-Ayresdə keçirilən Yeniyetmələrin III Yay Olimpiya Oyunlarında Elm və Təhsil Nazirliyi sistemində fəaliyyət göstərən uşaq-gənclər idman məktəblərinin yetirmələri güləş üzrə I qızıl, I bürünc, ağırlıqqaldırma üzrə I gümüş qazanmışlar.

Nailiyyətlər:

Tokio-2020 Yay Paralimpiya Oyunlarında (2021) atletika, cüdo idman növlərində 2 qızıl, 1 gümüş medal.

Monteneqronun Budva şəhərində keçirilən (2021) boks idman növü üzrə **Avropa çempionatı** – 2 bürünc medal.

Serbiyanın Belqrad şəhərində keçirilən **Dünya Məktəblilərinin İdman Oyunları** (2021) 2 qızıl, 7 gümüş və 7 bürünc medal.

Bakıda keçirilən **Akrobatika gimnastikası üzrə 28-ci Dünya çempionatı** (2022) 2 gümüş və 4 bürünc.

U17 yeniyetmələr arasında **Avropa çempionatı** (Rumuniya, Buxarest, Yunan-Roma güləşi) (2022) - 2 qızıl, 7 gümüş və 7 bürünc.

Yeniyetmələr arasında **Avropa çempionatı** (Xorvatiya Poreç, 2022, cüdo) - 3 qızıl, 3 bürünc.

***DİQQƏTİNİZ ÜÇÜN
TƏŞƏKKÜR EDİRİK!***

